

Operasjonssykepleierens ansvars- og funksjonsbeskrivelse

1. Kvalifikasjonskrav

Operasjonssykepleier har:

- a. Autorisasjon som sykepleier i Norge.
- b. Master-/videreutdanning i operasjonssykepleie i overensstemmelse med forskrift for mastergrad og nasjonal Rammeplan vedtatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 2005.

2. Plass i organisasjonen

Operasjonssykepleier:

- a. Har et selvstendig sykepleiefaglig ansvar i forhold til sin kliniske yrkesutøvelse, og er direkte ansvarlig overfor nærmeste leder.
- b. Tar faglig ledelsesansvar i forhold til sitt ansvars- og funksjonsområde.
- c. Er overordnet hjelpepersonell som er knyttet til arbeidsstedet, og kan delegerer bestemte oppgaver til annet personell hvis det er faglig forsvarlig ut i fra oppgavens art, personellets kvalifikasjoner og den oppfølging som gis. Medhjelpere er underlagt operasjonssykepleierens kontroll og tilsyn (Lov om helsepersonell § 5).

3. Rammer for tjenesten

Operasjonssykepleier:

- a. Utøver operasjonssykepleie til akutt og kritisk syke pasienter i alle aldre og ulike livsfaser, og sikrer at pasienten får et faglig forsvarlig behandlingstilbud i overensstemmelse med NSF's yrkesetiske retningslinjer, ICN's kodeks for sykepleiere, Lov om pasientrettigheter, Lov om helsepersonell og Lov om spesialisthelsetjenesten.
- b. Følger til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer/prosedyrer som gjelder helsetjenesten generelt, og institusjonen/sykepleietjenesten spesielt.
- c. Følger sentrale lover (Smittevernloven, Arbeidsmiljøloven) og lokale retningslinjer og prosedyrer for smitteforebyggende tiltak.
- d. Følger gjeldende krav om kontinuerlig opplæring og forsvarlig bruk av medisinsk teknisk utstyr (Forskrift om medisinsk utstyr).

4. Funksjonsbeskrivelse

Operasjonssykepleier utøver individuell og profesjonell sykepleie som bygger på kunnskapsbasert praksis og ivaretar kvalitet og pasientsikkerhet. Operasjonssykepleier fremmer helse, forebygger sykdom og skader og lindrer lidelse. Operasjonssykepleier tilrettelegger, organiserer og deltar i kirurgisk behandling og avanserte kliniske prosedyrer.

Operasjonssykepleier:

- Har avansert kunnskap om kroppens oppbygning og funksjon og pasientens sykdomsprosesser (anatomi, fysiologi og patofysiologi), reaksjoner og behov i et alders-, kjønns- og flerkulturelt perspektiv.
- Har avansert kunnskap om infeksjonsforebyggende arbeid overfor pasient, utstyr og rom.
- Har avansert kunnskap om bruk og vedlikehold av kirurgisk og medisinsk teknisk utstyr.

- Har avansert kunnskap om å ivareta operasjonspasientens grunnleggende behov under kirurgiske inngrep.

4.1 Terapeutisk ansvar:

Operasjonssykepleierens terapeutiske ansvar er en pasientrettet funksjon som innebærer forebyggende, behandlende, lindrende og rehabiliterende sykepleie. (Yrkesetiske retningslinjer 2016).

Operasjonssykepleier:

Utøver operasjonssykepleie og profesjonell omsorg i samsvar med fagets tradisjoner, etiske prinsipper og helselovgivningen og med respekt for pasientens og pårørendes integritet, ressurser og opplevelser ved å være akutt og/eller kritisk syk.

- Innhenter relevant informasjon som har betydning for pasientsikkerheten og tilrettelegge for pasientens behandling.
- Møter pasienten med respekt for den enkeltes opplevelse og ivaretar den enkeltes integritet og verdighet uavhengig av etnisk opprinnelse, religion og sosial status.
- Kartlegger og vurderer pasientens behov ut i fra problemer, risiko og ressurser, samt prioriterer og iverksetter nødvendige og relevante tiltak med det mål å utøve operasjonssykepleie til pasientens beste.
- Sikrer pasienten ved å forebygge ytterligere skade og lidelse enn det behandlingen/undersøkelsen utgjør i seg selv ved:
 - forsvarlig leiring for å unngå trykk-, strekk-, og nerveskader
 - utøvelse av infeksjonsforebyggende tiltak i forhold til pasient, personell, rom og utstyr
 - forebygge hypotermi
 - forsvarlig kontroll og håndtering av kirurgiske instrumenter, kompresser osv, samt av medisinsk teknisk og teknisk utstyr.
- Ivaretar «steril utøvende» og «koordinerende» funksjon ved kirurgiske-inngrep ~~eller~~ og avanserte-prosedyrer.
- Samarbeider tverrfaglig i pasientbehandlingen innen det kirurgiske teamet, med ledelsen og avdelingens øvrige medarbeidere for å sikre et faglig forsvarlig pasientforløp.
- Sikrer kontinuitet i sykepleien til pasienten ved å dokumentere operasjonssykepleien som utføres. Dokumentasjonen skal inneholde alle nødvendige og relevante tiltak (Lov om helsepersonell §§39, 40) og skal følge gjeldende system og retningslinjer for dokumentasjon ved arbeidsstedet.
- Overholder krav om taushetsplikt og opplysningsrett i hht Lov om helsepersonell kapittel 5.

4.2 Pedagogisk ansvar:

Operasjonssykepleier:

- Anvender pedagogiske prinsipper i informasjon, undervisning, veiledning av pasienter og pårørende ut i fra deres behov.
- Anvender pedagogiske prinsipper i informasjon, undervisning, veiledning og evaluering av medarbeidere, nyansatte/vikarer i yrkesutøvelsen (faglig forsvarlighet).
- Underviser, veileder og evaluerer sykepleiere i master-/videreutdanning til operasjonssykepleier, sykepleierstudenter og andre studenter.

4.3 Administrativt ansvar:

Operasjonssykepleier:

- a. Tar ansvar for planlegging og organisering av kirurgisk virksomhet.
- b. Tar faglig ledelsesansvar i utøvelse av operasjonssykepleie, og bidrar til et sikkert samarbeid og kommunikasjon i teamet.
- c. Bidrar til gjennomføring av «Trygg kirurgi» for å sikre og ivareta pasientsikkerhet.
- d. Organiserer og fordeler arbeidsoppgaver innen det til enhver tid gjeldende ansvarsområde, slik at oppgavene samsvarer med den enkeltes kvalifikasjoner (faglig forsvarlighet).
- e. Delegerer arbeidsoppgaver til medhjelpere ut i fra deres kvalifikasjoner (Lov om helsepersonell § 5).
- f. Er lojal i forhold til overordnede mål og strategier innenfor rammen av yrkesetiske retningslinjer og gjeldende lovverk.
- g. Tar ansvar for forsvarlig bruk av ressursene ved å forhindre unødvendig tidstap eller utgifter (Lov om helsepersonell § 6).
- h. Samarbeider med virksomhetens øvrige faggrupper for å sikre kvalitet og kontinuitet til pasienten.
- i. Bidrar til et godt samarbeid innenfor og mellom avdelinger.
- j. Bidrar til at den enkelte medarbeider får anledning til faglig utvikling og kompetanseheving, med det mål å bedre kvaliteten og tilbudet til pasienten. Tar ansvar for å bidra til et godt arbeidsmiljø

4.4 Fagutvikling og forskningsansvar:

Operasjonssykepleier:

- a. Tar ansvar for å være oppdatert gjennom kontinuerlig faglig utvikling og læring, og jobber kunnskapsbasert i praksis
- b. Viser engasjement og endringskompetanse i tråd med operasjonssykepleiefagets utvikling og pasientens behov for helsehjelp.
- c. Anvender faglig kunnskap kritisk og har en analytisk tilnærming til egen praksis.
- d. Bidrar til nytenkning og innovasjon i klinisk praksis som operasjonssykepleier, og forholder seg kritisk til, analyserer og anvender ulike informasjonskilder til å strukturere og formulere faglige resonnementer.
- e. Bidrar i utviklingen av operasjonssykepleiefaget på et internasjonalt nivå.

Referanser:

Arbeidsmiljøloven. (2005). LOV 2005-06-17-62 Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern.
 Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. FOR-2016-10-28-1250
 Forskrift om krav til mastergrad. (2005). Kunnskapsdepartementet.
 Forskrift om håndtering av medisinsk utstyr. FOR-2013-11-29-1373
 Forskrift om smittevern i helsetjenesten. Forskrift 2005-06-17 nr. 610
 Forskrift om håndtering av medisinsk utstyr. Forskrift 2013-11-29 nr. 1373
 Lov om helsepersonell mv. (1999) Lov 1999-07-02-64
 Lov om spesialisthelsetjenesten mv. (1999). Lov 1999-07-02-61
 NSF's, innsatsområder, vedtekter og prinsippprogram for perioden 2019-2023.
 NSF. (2019) Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere. Oslo: Norsk Sykepleierforbund.

Pasient- og brukerrettighetsloven. (1999) Lov om pasient- og brukerrettigheter:
Rammeplan for videreutdanning i operasjonssykepleie (2005), Utdannings – og
forskningsdepartementet.

Smittevernloven. (1994) Lov om vern mot smittsomme sykdommer LOV-1994-08-05-55

Forskrift om smittevern i helse- og omsorgstjenesten FOR-2005-06-17-610

Forskrifter og lover er hentet fra www.lovdata.no

